

Όταν αντικρούσαμε τη Σημαία και δακρύνουμε

Κύριε Διευθυντά,

Η Ελληνική Σημαία βρέθηκε τον τελευταίο καιρό δυο φορές στο κέντρο της επικαιρότητας.

Την μια, το περασμένο Φθινόπωρο, όταν κάποιοι ανεγκέφαλοι νεαροί διαδηλωτές πυρπόλησαν, μπροστά στις τηλεοπτικές κάμερες μάλιστα, το Εθνικό μας Σύμβολο, κατά τον "εορτασμό" της επετείου της εξέγερσης του Πολυτεχνείου και λίγο αργότερα όταν κάποιοι "πνευματικοί" άνθρωποι διατύπωσαν για το ίδιο θέμα τις πιο περιέργες και αληθινά απίστευτες απόψεις.

Την άλλη, πρόσφατα, όταν συνέβησαν τα γνωστά γεγονότα της ησίδος Ίμα του Δωδεκανησιακού συμπλέγματος.

Και στις δύο αυτές περιπτώσεις ακούστηκαν διάφορες απόψεις για την σημαία της Σημαίας, που αληθινά προβληματίζουν τον μέσο Έλληνα. Η σημαία μας είναι λοιπόν ένα κοινό κομμάτι πανί ή το ιερό σύμβολο της Ελληνικής Πατρίδας;

Ας μου επιτραπεί, καταθέτοντας την δική μου άποψη για το θέμα αυτό, να αναφέρω ορισμένα πραγματικά γεγονότα, όπως τα έζησα εγώ ο ίδιος.

Ανασκαλεύοντας την μνήμη μου θυμάμαι παλαιότερους εορτασμούς της Εθνικής μας Επετείου.

Α) Βρισκόμαστε στις παραμονές της 25ης Μαρτίου 1944 και οι Γερμανοί κατακτητές (είχαν διαδεχθεί τους Ιταλούς στον Νομό μας μετά την συνθηκολόγηση του Μπαντόλιο το Καλοκαίρι του 1943) κάνουν γνωστή την πρόθεσή τους να επιτρέψουν την ύψωση μιας ελληνικής σημαίας στο χωριό.

Πράγματι το πρωί του Ευαγγελισμού οι Ψυχριανοί πηγαίνουντας στην Εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου για να παρακολουθήσουν την Θεία Λειτουργία, είδαν με έκπληξη και χαρά την γαλανόλευκη να κυματίζει στο καμπαναριό της εκκλησίας.

Μετά την απόλυση οι κάτοικοι δεν έλεγαν να φύγουν αλλά παρέμεναν στον περιβόλο του ναού. Καθισμένοι στα πεζούλια της εκκλησίας και στα γύρω βραχάκια της αυλής του Παπαδακείου Σχολείου, είχαν στραμμένο το βλέμμα στο καμπαναριό.

Με βαρεία καρδιά, με βουρκωμένα τα μάτια, αλλά και με την ελπίδα να φωλιάζει στην ψυχή, οι Ψυχριανοί παρακολουθούσαν την γαλανόλευκη ν' ανεμίζει στον αέρα, και να τους εμψυχώνει προαναγγέλοντας την Λευτεριά.

Πράγματι την επομένη χρονιά το Ψυχρό γιορτάζει ξανά, ελεύθερο τώρα, την εθνική επέτειο. Ο-

Του κ. ΙΩΑΝ. ΚΑΡΑΒΑΛΑΚΗ

λοι οι κάτοικοι με επικεφαλής την γαλανόλευκη πορεύονται τώρα στο Μνημείο των Πεσόντων, μπροστά από το οποίο θα γίνει η επίσημη τελετή.

Χωρίς πρωτόκολλα και επισημότητες στο υποβλητικό Οροπεδιάτικο περιβάλλον οι απλοί άνθρωποι του τόπου με το άκουσμα του Εθνικού Ύμνου και την θέα της Γαλανόλευκης, σε μια ατιμόσφαιρα αληθινής εθνικής έξαρσης, βιώνουν έτσι απλά, χωρίς μεγαλοστομίες και "φιοριτούρες", την γνήσια έννοια της πατρίδας.

Με μια πρωτόγονη φωτογραφική μηχανή (κουτί), απόκτημα μόχθου από το "ραντολί" των πατατών, φωτογράφησα την τελετή εκείνη του εορτασμού της 25ης Μαρτίου 1945 στο Ψυχρό. Η τε-

- Η ομάδα των προσκόπων στο βάθος, αριστερά των σημαιών, αποδίδει τιμές με προσκοπικό χαιρετισμό.

- Μερικοί μαθητές του Σχολείου παρατεταγμένοι πίσω από τις σημαίες και κάποιοι κάτοικοι του χωριού.

- Αιμάμεσα από τα γιμνά κλαδιά των δένδρων διακρίνονται κάποια σπία του Ψυχρού και τα γειτονικά βουνά (Αφέντης) σκεπασμένα ακόμη με χιόνια.

Παρατήρηση. Όπως μπορεί εύκολα να διαπιστώσει κανείς οι περισσότεροι από τους μικρούς μαθητές είναι ξυπόλητοι στο παγωμένο περιβάλλον, καμπόσοι δε απ' αυτούς φορούν τα παραδοσιακά... "ρασιδάκια".

Σιγή ασφαλώς δύσκολα πι-

και την επομένη ημέρα της εθνικής μας γιορτής, πολλά μέλη της μικρής ελληνικής φοιτητικής κοινότητας της Τουλούζης κάναμε την εμφάνισή μας στο Πανεπιστήμιο φορώντας όλοι ριγέ... κυανόλευκες γραβάτες!

Το γεγονός βέβαια δεν πέρασε απαρατήρητο. Συμφουητές και καθηγητές σχολίασαν με καλά λόγια τον πρωτότυπο τρόπο που βρήκαμε να γιορτάσουμε την ημέρα της εθνικής μας επετείου.

Παραθέτω το σχόλιο του καθηγητή Lassere, παλιού αγωνιστού του Μακεδονικού Μετώπου και φλογερού φιλέλληνα, όπως το έχω διασωσει σε κάποιο τετράδιο πανεπιστημιακών σημειώσεων.

"Οι αγαπητοί μου φίλοι οι Έλληνες, τιμώντας την εθνική τους εορτή, αντί να υψώσουν τα χρώματα (η λέξη χρώματα στα Γαλλι-

Ο εορτασμός της 25ης Μαρτίου στο Ψυχρό το έτος 1945.

λετή αυτή απεικονίζεται στην φωτογραφία που επισυνάπτω και στην οποία διακρίνονται από δεξιά προς τα αριστερά:

- Το πυραμιδοειδές κλιμακωτό Μνημείο των Πεσόντων Ψυχρού, ένα από τα παλαιότερα της κρητικής υπαίθρου (τα αποκαλυπτήριά του έγιναν στις 31.8.1938) με τα τρία στέφανα που έχουν κατατεθεί.

- Δύο σημαίες που υποκλίνονται μπροστά στο Μνημείο, μία "των φρουρίων" της ομάδος προσκόπων Ψυχρού και μία "της θάλασσας" του Δημοτικού Σχολείου Ψυχρού. Είναι εκείνη που είχε υψωθεί πριν ένα χρόνο στο καμπαναριό της Εκκλησίας.

- Η "χορωδία" του Δημοτικού Σχολείου μπροστά από το Μνημείο δεξιά, ενώ ψάλλει τον Εθνικό Ύμνο. Διακρίνεται ο αείμνηστος δάσκαλος Νίκος Χαλκιαδάκης.

στευτή από τους σημερινούς νέους, εάν βέβαια δεν υπήρχε η φωτογραφία μαρτυρούσα του λόγου το αληθές.

Β) Μου έρχεται επίσης στην μνήμη ένας άλλος εορτασμός της εθνικής μας γιορτής, καμπόσο χρονία αργότερα.

Φοιτητής στην Τουλούζη της Γαλλίας, παραμονή της 25ης Μαρτίου, μαζί με άλλους Έλληνες φοιτητές κάναμε "άνω - κάτω" τα καταστήματα ανδρικών ειδών της πόλης αναζητώντας ένα συγκεκριμένο ενδυματολογικό συμπλήρωμα. Σταθήκαμε τυχεροί

κά σημαίνει και σημαία) σε ιστό, έκαναν ιστό τα σώματά τους".

Τις αναμνήσεις αυτές, Κύριε Διευθυντά, που ξαναζωντάνεψαν πρόσφατα από τα όχη και τόσο ευχάριστα γεγονότα, θεώρησα χρήσιμο να παρουσιάσω από τις στήλεις της αγαπητής "ΑΝΑΤΟΛΗΣ" και σαν απάντηση στο περί σημαίας δίλημμα και σαν μικρό αφιέρωμα στην επικείμενη επέτειο της Μεγάλης Μέρας του Εθνικού Σηκωμού.

Ευχαριστώ για την φιλοξενία Με τιμή

I. M. ΚΑΡΑΒΑΛΑΚΗΣ

Ανατολή 16.17 Μαρτίου 1996